

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Munere Concionandi, Exhortandi, Catechizandi - Continens non tantùm praecepta ad artem concionandi discendam accomodata, sed etiam Ideas & Conceptus practicos pro Concionibus in Festis B. V. & SS. Dedicationis, Patrocinij, Novi Anni, Paschatis, Parasceves; item in Primitiis Sacerdotum,

...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Caput IX. De praxi Conciones Paschales habendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48347](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48347)

Nimm hin mein Herz / gib mir das dein /
 Laß beyde Herzen ein Herz seyn.
 Was dir mißfällt / mißfall auch mir /
 Auch mir gefall / was gfallt dir.
 Der Will ist gut / gib du das Werck.

Und mich mit deiner Allmacht ständ.

Tunc verè dicent cum Davide Pl. 72. *Defecit caro mea & cor meum: DEVS cordis mei, & pars mea in æternum.* Tunc dicent cum S. Paulo Gal. 2. *Vivo autem iam non ego; vivit quod in me Christus.* Tunc quoque dicent cum S. Bernardo in iubilo: *Iam, quod quaesivi, video: quod concupi vi, teneo: amore IESV langueo, & corde totus ardeo.* Ite ergo, lætaminib; exultate, & dicite: Nunc cœpi. Hæc est mutatio dextræ celsi, cui sit honor & gloria in sæcula. Amen.

CAPUT IX.

DE PRAXI CONCIONES PASCHALES
HABENDI.

Sicut hoc tempus Paschale ob mysterij, quod recolitur, festivitatem meritò ab Ecclesia magna cum lætitia, jubiloque peragitur; ita solemniores quoque & magis festivæ, atque ad lætitiâ ac hilaritatem excitantes conciones expectantur. Eum in finem aliqui Concionatores tempori ac caeremoniis tunc adhiberi solitis, maximè ovorum benedictioni se accommodantes, ova paschalia spiritualia suis Auditoribus offerunt, & cum his varias doctrinas ad vitam perfectiùs deinceps instituendam conducere suggerunt. Alij morem multorum, nescio ubi aut quomodo introductum secuti Tabellam Paschalem (*ein Ostermährlein*) narrant, & ex eo occasionem sumunt, doctrinas aliquas spirituales suggerendi. Quam geminam consuetudinem, cum à Zelois etiam & prudentibus Concinatoribus usurpatam fuisse sciam, improbare non audeo; id unum tamen diligenter observandum cenſeo, ac cavendum, ne ejusmodi Tabellæ magnam partem concionis occupent, aut tam ridiculæ sint, ut ad effusionem risum Auditores concitare queant, sicque & gravitatem & fructum concionis destruant. Ut etiam in hac materia Novitius Concinator Ideam habeat, placuit utriusque hujus consue-

consuetudinis unum exemplar, materiâque pro pluximis
ejusmodi Concionibus habendis suggerere.

§ I.

Exemplar Primum.

Quomodo Ova Paschalia spiritualia à Concionatore di-
stribui queant.

Thema.

Surrexit, non est hic. Marc. 16.

Scopus.

Frequens sui inspectio & renovatio suadenda.

Syllogismus principalis.

Tunc frequens inspectio & Renovatio sui meritò suscipitur,
quando est potissimum & efficacissimum medium ad veram sui
reformationem & emendationem procurandam; Atqui verum
est antecedens, ergo & consequens.

EXORDIUM.

Et si Marer nostra Ecclesia in multis aliis occasionibus te-
neram erga Filios suos charitatem ostendat, eam tamen vel
maximè hoc tempore Paschali demonstrat, dum cibos pro
quadagesimali tempore prohibitos iterum permittens, sacrâ
prius benedictione à Sacerdotibus consecrari jubet, ut tantò
magis non corporibus duntaxat, sed ipsis etiam Animabus
profiteorum sumptio. Et hinc scilicet mos ille profluxit, ut
ova benedicenda variis coloribus imbuantur, & ab Amicis in
signum mutuæ benevolentiae & amicitiae invicem donentur;
quem proin & ego servare statui, & quidem tantò perfectiùs,
quantò salubrior, atque ad spiritualia æquè ac temporalia
bona augenda aptior erit doctrina, quam vobis pro ovo spi-
rituali offerre decrevi. Confido itaque, vos ovum hoc non
minori benevolentia & attentione à me accepturos, quàm
singulari fervore ac Zelo salutis vestræ asscurandæ conco-
cturos, atque in substantiam, id est, utilitatem vestram con-
versuros.

Instr. VII.

Y

Prope-

Propositio.

Narrant, civem quendam olim vixisse, qui, etsi copiosam à Majoribus hereditatem acceperit, eam tamen tam male administravit, ut totam propè tempore brevissimo amisit. Quare Vicinus quidam illius misertus, eundem visitavit, & sic allocutus fertur: Nôsti, Vicine charissime, in qua statu res tua familiaris sit constituta, & quàm propè ab extrema egestate absis, nisi prudentiori consilio tibi ipsi providere, & teque ab interitu liberares, quale quidem ego consilium jam nunc tibi offerre paratus sum, si illud acceptare non renuas. Cùmque is paratum se ad sequendum consilium, modò nemini difficultis sit illius executio, fore diceret, sic loqui Vicinus perrexit: En pyxidem tibi hanc offero eâ conditione, ut quotidie eam per singulas domus tuæ partes, puta cellam, stabulum, horreum, culinam, aliâque similia loca circumspicias; prius tamen illam non aperias, quàm tibi à me permittatur. Id si constanter & diligenter feceris, ne dubites, quin aliam brevi rerum tuarum statum sis visurus. Sic instructum relinquens abiit ille in domum suam, Civis verò consilium secutus, cùm diligenter quotidie pyxidem perito more circumtulisset, & ubique magnæ negligentia à Domesticis admixta indicia deprehendisset, majori vigilantia Familiam regere incepit, clarèque advertit, ipsam etiam rem Familiarem non modica inclementa capere; unde occultam huius prosperi successus causam in pyxide latere arbitratus, continere se diutius non potuit, quin eam aperiret, & inspiceret. Verùm ubi eam aperuit, nihil aliud, quam schedam hæc verba continentem reperit: *Wißt, daß dir dein Sach wohl gelung schau all Tag fleißig zu dein Ding.* Ex quibus verbis facillè causam prioris ruinæ, & posterioris felicitatis collegit, idcirco hoc medium diligentius adhibuit, sicque brevi ad antiquam fortunam & opulentiam rediit. Quod consilium hic Vicinus suo Concivi dedit pyxidi inclusum, hoc ego oro Patres schali pariter inclusum vobis offero, ut ex istius consilii sedulo non tam rem familiarem, quàm vitam statumque vestrum rectè ordinare discatis.

Confr.

Confirmatio.

Nam si causam & radicem inquiramus, cur, proh dolor! tam malè hactenus internus animæ nostræ status constitutus fuerit, deprehendemus profectò, non aliam magis fuisse, quàm quòd nosmetipsos & defectus nostros tam rarò & oscitantè inspexerimus, ac discusserimus. Ita sanè inprimis testatur Sponsus Cant. I. dum Sponsam suam sic allocutus est: *Signoras te, O pulcherrima inter mulieres, egredere, & abi post vestigia gregum (id est, passionum) tuorum.* Quod ipsum more suo eleganter confirmans S. Bernardus in Persona DEI sic loquitur: *O homo, si te videres, tibi displiceret, & mihi placeret: sed quia te non vides, tibi placeas, & mihi displices: veniet tempus, cum nec mihi, nec tibi placebis: non mihi, quia peccasti: non tibi, quia ardebis.* Atque hæc videlicet causa est, cur S. Franciscus assiduo clamaret ad DEUM: *Domine, quis es tu, & quis sum ego?* Hæc causa est, cur S. Augustinus semper in pectore & ore habuerit verba illa: *Domine, noverim te, noverim me.* Imò per hanc viam antiqui Patres ad tantam perfectionem & charitatem pervenerunt, uti B. Margarithæ Moñiali in libro aureis literis exarato per hæc verba ostensum fuit: Perfectio antiquorum Patrum fuit hæc, amare DEUM & nôsse seipsum. Nec mirum, quis enim si domum suam lustraret, & tectum undequaque lacerum, horreum & frumentum vermibus corrosus, thesaurum non oclusum, penum apertum, domum sordibus & araneis plenam, Cellam vinariam vacuum, aut certè non nisi acetoso vino instructam, doctamque non bene oclusa, pecora in stabulo soluta cerneret, quis, inquam, non gravem indignationem conciperet, & omnia contraria ordinaret? atqui idem nos quoque, si rectè nos inspiceremus, reperturi essemus; quid enim per tectum, nisi charitas patiens, quæ omnia forti animo tolerat, & ne animo noceant, avertit, designatur? quis autem nescit, quàm lacerum sit hoc tectum? quàm transcant injuriæ, tribulationes impatienter toleratæ? quid aliud est horreum frumentarium, quàm voluntatis divinæ impletio, seu bona opera, per quæ æternum vivere debemus? quis autem non hæc vermibus malæ intentionis & negligentiae corrosa inveniet? quid aliud est thesaurus noster, nisi cor nostrum, &

conscientia nostra? quis autem hoc non reperiet negligenter custoditum contra id, quod Salomon Prov. 4. suavit: *Omnis custodia serva cor tuum &c.*? quid aliud domus, nisi anima nostra? quis autem non inveniet sordibus peccatorum plenam, & periculis damnationis æternæ obnoxiam? quid aliud est cella vinaria, nisi occasio faciendi bona? quis autem non inveniet, se negligentem admodum fuisse in hoc vino cultodiendo, sed potius illud sine fructu elabi permisisse, & in vilibus creaturis velut aceto solatium suum quæsisse? quid aliud sunt pecora, nisi affectus nostri sensuales? & tamen quanti ea non bene ligata, sed pro libitu excurrentia deprehendent? an non hæc omnia aliter disponerent, si statum animæ suæ frequentius inspicerent? si ergo hæc omnia negligantur, quam aliam causam assignabimus, nisi considerationis defectum?

Vultis autem scire, quando & quomodo ejusmodi considerationes instituere debeatis? respondeo, tribus præcipue temporibus id faciendum.

Et 1. quidem quotidie exigendam ajo rationem per conscientiam examen noctu peractum. Hic maxime portanda pyxis in omnia loca, in quibus fuimus, in templum, forum, mensam, cubiculum, lectum &c. & videndum, quomodo ibi nos gesserimus; hoc enim Electorum proprium esse, S. Gregorius l. 10. mor. c. 22. his verbis testatur: *Electi intra finem cordis adversum se, quidquid impugnat, enumerant: ibi animi oculos suos omne, quod defleant, coacervant: ibi, quidquid per iram districti iudicis discerni possit, intuentur: ibi hoc iudicio mente concepto omne ministerium, quod punire reos plenius debeat, exercent; nam conscientia accusat, ratio iudicat, tumor ligat, dolor excruciat.* O si hoc iudicium exactè perageremus, quàm brevi tempore optimæ vitæ statum procuraremus! Ita sanè S. Ignatius Loiola per hoc exercitium assidue usurpatum, & se, & alios ad singularem vitæ sanctitatem promovit. Ita olim Pythagoræi per hanc sui notitiam & inspectionem ad summam sapientiam pervenerunt. Ita Sapientis iudici defacto faciunt non admittentes quemquam ad mercedem, nisi prius rationem factorum reddidisset, & aliquid boni à se factum narrasset. Hunc fructum etiam ante alios Mulier illa, Sapiens tulit, de qua Salomon Prov. 31. dixit: *Cave*

sideravit semitas domus sua, & panem ociosa non comedit. Sed quo fructu? Surrexerunt filii eius, & beatissimam predicaverunt: vir eius, & laudavit eam dicens: Multa filia, congregaverunt divitias: tu supergressa es universas, ut adeo merito Johannes Nierenbergius in lib. de adorat. dixerit, hanc discussionem esse officinam virtutum, in qua timor DEI, humilitas, cognitio sui, compunctio, fervor, perseverantia, prudentia auditur: imò esse clavem totius fervoris, ex cuius defectu omnis ferè Christianorum tepiditas oriatur, ita ut locum habeat illud Sapientis: *Pex agrum pigri hominis transivi, & ecetorum repleverant urtica, & operuerunt superficiem eius spina.* E contrario verò quid pulchrius hanc consuetudine excutiendi totum diem, inquit Seneca l. 3. c. 36. & qualis illo somnus post recognitionem sui sequitur? quàm tranquillius, quàm alius ac liber? nimirum tunc implebitur illud Pl. 29. *ad vesperam demorabitur fletus, & ad matutinum letitia.*

2. Altera occasio est, cum Confessionem Sacramentalem facere volumus; hinc enim vel maxime iterum pyxis circumferenda. Hic consilium Isaia c. 43. sequendum: *Reduc me in memoriam, ut iudicemur simul: narra, si quid habes, ut iustificeris.* Neque tamen solum in memoriam revocanda, sed etiam serio cum dolore sunt detestanda, uti Jeremias c. 31. monet dicens: *Statue tibi speculum, pone tibi amaritudines, dirige cor tuum in viam rectam, in qua ambulasti.* Atque hæc videlicet causa est, cur tam pauci ex confessione facta sanentur, quia non considerant turpitudinem factorum & relapsus. Dicite namque, Auditores, quid sentiretis de eo, qui ea, quæ paulò ante evomuerat, resorberet? aut de eo, qui post veniam furti acceptam aliquoties idem delictum repeteret? aut de illo, qui acceptis à Rege pecuniis exercitum, quo illum oppugnet, conscriberet? an non ergo graviter vobis ipsis indignaremini, si similia à vobis ipsis facta cognoscereis? Dicite ergo cum Isaia Proph. c. 38. *Recogitabo tibi omnes annos in amaritudine animæ meæ; nam verè, ut Cassiodorus loquitur, illis non Iudex, sed Patronus erit Christus, qui se propriæ confessione damnarunt.*

3. Tertia occasio est per annuam recollectionem, si non per integram hebdomadam, saltem unum vel alterum diem; aut horas saltem aliquot, si aliter fieri non potest. Ad hanc

recollectionem nos imprimis invitavit ipse DEVS per Ieremiam c. 6. dum ait: *State super vias vestras, & videte. & interrogate de semitis antiquis, quæ sit via bona, & ambulate in ea. & invenietis refrigerium animabus vestris.* Ita Christus Marci 6. Discipulos etiam suos ad eam invitavit dicens: *Venite seorsum in desertum locum.* Cujus collectionis necessitatem eleganter S. Bernardus l. 1. de consid. indicavit dicens: *Colligat & se intra sinus, qui omnes recipit; alioqui quid prodesset tibi iuxta Verbum Domini, si omnes lucreris, teipsum perdes. Quamobrem cum omnes te habeant, esto & tu ex habentibus unus, quid solus fraudaris munere tui? usque quo spiritus vadit & non rediens? sapientibus & insipientibus debitor es, & si negas te tibi? O quàm magnum fructum sperare possemus tali recessu! illum nempe, de quo DEUS Osee 4. locutus est dicens: *Propter hoc ecce ego lactabo eam, & ducam eam in solitudinem, & loquar ad cor eius.* Tunc diceremus cum Discipulis in Emaus; nonne cor nostrum ardens erat, quando non loquebatur? Possem sanè huius fructus plura exempla referre, sed unum alterumve sufficiet. Messanæ Filius quidam Baronis, quem nec Tritermes, nec Parentum verbera immutare poterant, paucorum dierum secessu agnus effectus est, uti in h. Soc. p. 1. l. 7. n. 21. refertur. Alius Juvenis Duaci post secessum hunc Parentibus singularem morum mutationem admirantibus dixit: quid admiramini? Dæmon ipse, si similem secessum institueret, converteretur. ita annuz. lit. Soc. 1609. fol. 296. Sed memorabile præ cæteris est, quod in bello parvo *Sacra Tempe* dicto legitur, quòd scilicet, cum in civitate quadam Milites sat multi per unius diei secessum ad pugnam se præparassent, Eques quidam insignibus natus dotibus ornatus irriferit ab initio hanc veluti nugatorium pietatem, sed ubi postea amicorum precibus fatigatus, caritativitatis magis gratiâ, quàm devotionis ipse etiam probatus, usque adeo mutatus est, ut speculum modestiæ & pietatis evaserit. Et ne Religiosis duntaxat aut Clericis hoc Exercitium convenire quis dicat, audiat, quod in memorata historia Societatis p. 1. l. 2. n. 76. referatur, nempe Parmæ subinde centum & amplius simul fuisse exercitatos, tam feminas, quàm viros, sic ut Parochi, Sacerdotesque & alij alijs traherent, & plebem ad Exercitiorum normam informarent, totamque*

tamque urbem aliam redderent. Et quo, quæso, instrumento hæc omnia sunt effecta? non alio sanè, quàm consideratione & inspectione sui; hæc enim, ut S. Bernardus l. de consid. ait, primum ipsum fontem, id est, mentem purificat, deinde regis affectus, dirigit actus, corrigit excessus, componit mores, vitam honestat & ordinat, postremo divinatum pariter & humanarum rerum scientiam confert.

Epilogus.

Nihil ergo superest, nisi, ut hoc ovum spirituale promptè & benevolè arripiatis, &, quemadmodum modò vobis ostensum est, diligenter usurpetis; sic enim futurum spero, ut & præteritos errores, si qui in administranda interna animæ Oeconomia admissi sunt, seriò corrigatis, & talem deinceps ejusdem animæ curam suscipiatis, ut nunc quidem verè cum Christo spiritualiter resurrexisse dici possitis, & quondam etiam quoad carnem cum ipso gloriosè resurgere mereamini. Amen.

Alii Conceptus.

Potest etiam Concionator, si voluerit, varia'ova variis Statibus distribuere. Dicat ergo 1. Se Clericis deauratum ovum offerre, in quo Christus sub specie Hortulani B. Mariæ Magdalenæ apparens depictus sit. Et per aurum quidem excellentiam Status Sacerdotalis supra alios Status significari, utpote de quo S. Ambrosius l. de Sac. c. 2. dixit: Si Regum fulgori eam (Sacerdotalem dignitatem) compares, & Principum diademati, longè erit inferius, quàm si plumbi metallum ad auri fulgorem compares, quippe cum videas Regum colla & Principum submitti genibus Sacerdotum, & exosculatis eorum dextris, orationibus eorum se commendare. Per Christum in Hortulani specie indicatur, quod sit ejus officium, ut scilicet cum Jeremia c. 1. evellat & destruat, ædificet & plantet, eumque in finem per ligonem ad radices vitiorum pertingere studeat. Per Magdalenam autem innuitur, quàm cautè cum Mulieribus agere debeat; si enim Christus etiam glorificatus dixit S. Mariæ Magdalenæ: Noli, me tangere; quantò magis hoc fragilis & mortalis Sacerdos dicere deberet?

2. Dicat, se Magistratui offerre ovum russo, seu incarnato,

nato, ut alij vocant (*Zeibfarb*) colore imbutum, in quo vigiles ad sepulchrum Christi vigilantes sunt depicti. Ut per colorem quidem, & Christi sepulchrum intelligant totam Rem publicam esse quasi Corpus Christi, utpote de qua S. Paulus Rom. 12. dixit: *Multi unum corpus sumus in Christo*. Per Vigiles verò discant, sibi hoc corpus custodiendum datum esse, uti S. Paulus Hebr. 13. sat clarè indicavit, dum dixit: *Obedite Præpositis vestris, & subiaceite eis; ipsi enim pervigilant quasi rationem pro animabus vestris redduri*. Præterea verò etiam discant, quibus armis instructi esse debeant; ut hoc corpus, quemadmodum oportet, custodire queant, nimirum *glea spei & bonæ intentionis* contra respectus humanos ad exemplum S. Pauli Gal. 1. *Si adhuc hominibus placerem, Christi servus non essem*: *Lorica fortitudinis* contra querelas & murmura Subditorum, juxta illud Christi monitum Matth. 10. *Nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere*: *Chirotheca ferrea* contemptus munerum juxta Dei præceptum Deut. 16. *Non accipies personam, nec munera; quia munera excacant oculos sapientum, & mutant verba iustorum*; credant proinde sibi quoque dictum à Christo Matth. 19. *Omne, qui reliquerit domum (aut munera) propter nomen meum, centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit*: *Gladio iustitiæ* ad dividendum se suum cuique tribuendum per justitiæ commutativam & distributivam; & *hastâ iustitiæ vindicativæ* ad arcendos eos, qui huic corpori nocere volunt. Denique discant ab his Vigilibus vigilare, id est, oculos ad prudenter dispicienda pericula, aures ad audiendas causas & querelas, manus & reliqua membra ad defensionem parata habere; sic enim verificabitur de illis, quod Christus Luc. 12. *Beati servi illi, quos, cum venerit Dominus, invenerit vigilantes*.

3. Conjugatis Patribus familias dicat se caruleum ovum offerre, in quo Christus in monte Galileæ Discipulis apparens depictus est. Ut per hoc intelligant, se juxta Christi exemplum debere Domesticis dicere: *Præcedam vos in Galilæam*, ita ut cum illo Adolescente, qui ex peregrinis Regionibus quoad mores penitus mutatus adveniens, & amalius quam prius deperierat, occurrens, dixerat: *Ego non sum ego*
idem

idem dicere cum veritate possint. Quæ omnia facile per particulares casus fusiùs monstrari possunt.

4. Mulieribus dicat se violaceum dare ovum, in quo tres mulieres cum Aromatis ad sepulchrum properantes depictæ sunt. ut per eas discant inprimis humilem subjectionem colore violaceo indicatam, uti jam pridem Apostolus Eph. 5. monuerat dicens: *Mulieres viris suis subdita sint, sicut Domino.* Deinde aromata præparare, id est, virtutes Statui suo convenientes, quales sunt amor Mariti & Liberorum, concordia cum vicinis, vera devotio, sollicitudo pro Domesticis & re Oeconomica, misericordia erga pauperes &c. Capiant præterea solatium ex Christi dignatione & sollicitudine, quæ & illis primò post Matrem suam manifestare Resurrectionem suam voluit, & lapidem de monumento removeri sine ipsarum operâ fecit &c.

5. Dicat Juvenibus se ovum partim rubrum, partim album donare, in quo Angelus ad sepulchrum sedens, & Mulieribus Resurrectionem Christi nuntians depictus cernitur. Ut inprimis per colorem discant candido colori innocentia rubrum colorem verecundia miscere, ut de ijs perinde ac Sponso dicere Parentes possint: *Dilectus meus candidus & rubicundus, electus ex millibus.* Item studeant ut Angeli esse sine ruga, sed juvenes vivaces per fervorem & desiderium proficiendi in sapientia & gratia coram DEO & hominibus. Ut cum illo ad dextram sedcant, id est, ijs studijs & exercitijs vagentur, quæ ad dextram ducunt, id est, ad felicitatem temporalem & æternam obtinendam juvant. Sint etiam Taciturni, non nisi pauca & necessaria loquentes juxta Sapientis monitum Eccl. 32. *Audi tacens, & pro reverentiâ accedet tibi bona gratia. Adolescens loquere in tua causa vix.* Denique non nisi breviter & cautè agant cum Mulieribus, ut Angelus exemplo suo docuit, & jam olim Siracides suavit c. 9. dicens: *Non des Mulieri potestatem anima tua, ne ingrediatur in virtute tua, & confundaris.*

Pro Epilogo hortetur, ut ova hæc boni consulant, & doctrinas per ea datas sedulò observare conentur; sic enim ipsos & beneficium per hæc ova sibi præstitum copiosè remuneraturos, & dignos futuros, qui olim cum Christo gloriose resurgant, & feliciter ad cælos ascendant.

Conceptus Secundus.

Pari modo poterit Auditoribus omnibus simul sumptum ovum aliquod variis figuris & emblematicis exornatum offerre; Ad quem finem variæ Christi apparitiones servire possunt. 1. Ergo dicat per Apparitionem Matri factam discere eos debere, quomodo se Matri Ecclesiæ rotos immutatos & renovatos per confessionem & serium emendationis propositum sistere debeant. 2. Quomodo per apparitionem Beate Magdalene in specie Hortulani factam sistere se pariter debeant Subditis suis per modum Hortulani, Conando xizaniorum evellere, & flores virtutum in illorum animis plantare. 3. Quomodo debeant Amicis, Vicinis, aliisque notis apparere cum Christo ut pacem apprecantes, & studium eam colentes. 4. Quomodo afflictis & solatio indigentibus debeant favum mellis, id est, consolationis porrigere. 5. Quomodo ignorantibus debeant cum Christo in Emaus eunte se sociare, & in rebus ad salutem pertinentibus instrere. 6. Quomodo debeant in Purgatorio constitutis cum Christo ut Redemptores apparere; sicque tandem post tot apparitiones virtuosas merito gloriosam etiam cum Christo ad celos ascensionem sperare possint.

Conceptus Tertius.

Potest etiam omnibus unicum ovum unâ tantum figura seu emblemate insignitum offerre in hunc modum, ut dicat ovum rubro colore imbutum, ex una parte Christum gloriose resurgentem representare cum hac inscriptione: *Surrexit verè*; ex altera verò parte pulchram coronam hæc verba continentem: *Aspice, & fac secundum exemplar, quod tibi monstratum est*: Ut ergo optatum ex hoc ovo fructum referant ostendat 1. Quomodo Christus resurrexit, nempe virtute propriâ, reuiniendo animam cum corpore, & quatuor corporis gloriosi dotes, scilicet impossibilitatem, subtilitatem, agilitatem & claritatem per varios actus demonstrando. 2. Ostendat, quomodo in hac Resurrectione spiritualiter quilibet imitari eum debeat, nempe virtute propriâ, id est, cum libera voluntate, animam iterum per charitatis divinæ unionem DEO jungendo, & uniendo, & impossibilitatem in ad-

versis cum lætitia, & quasi sine sensu toleratis: agilitatem per promptam obedientiam ad omnem DEI & Superiorum nutum? Subtilitatem per impedimentorum, quæ à perfectione abstrahunt, qualia sunt consuetudo peccandi, Societas mala, horror difficultatis, generosam remotionem: claritatem per bonorum exemplorum abundantiam demonstrando; quæ omnia facile fusiùs amplificari possunt.

Pro Epilogo incitentur Auditores ad hanc resurrectionem Spiritualem illis Apostoli Eph 5. verbis: *Surge, qui dormis, & exurge à mortuis.* Jubeantur proin respondere cum S. Davide: *Exurgam diluculo.* Sic enim fiet, ut verè resurgant, & de illis perinde ut Christo dici possit: *Christus semel mortuus iam non moritur, mors illi non dominabitur, sed vivà vivet beatà, & hic, & in æternum.*

Conceptus Quartus.

Poterit etiam eundem Christum cum rubro vexillo in manu depictum in una parte ovi, in altera verò hæc verba: *Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, tollat crucem suam, & sequatur me:* descripta offerre, diceréque, cum nunc tandem à Christo gloriósè victus sit Dæmon, cælumque refferatum, Diabolum omnes vires suas intensurum, ut quamplurimos ab ejus ingressu impediatur, atque adeò novum bellum illis indicturum; Christum verò, ne ipse prævaleat, & sanguis suus frustra sit profusus, aliud vexillum erigere, atque, ut sub auspiciis suis militent, homines omnes invitare; Ad eoque verum esse, quod S. Job c. 7. dixit, Militiam esse vitam hominis super terram, cur autem potius sub Christo, quam sub Diabolo & quibus armis militare debeant, hanc se conatione demonstraturum.

In prima ergo parte ostendat, quanta sit diversitas horum Ducum, & quòd Christus quidem sit Nobilissimus (quia DEI Filius) fortissimus (quia vicit, quem nemo vincere potuit) felicissimus (quia semper de hoste triumphavit, ut patet maxime ex triplici tentatione) amantissimus suorum militum, (utpote quos proprio corpore pascit, & vitâ ac sanguine redemit) liberalissimus, ut qui æternum, summumque Militibus suis præmium promittit, si fortiter dimicent, & feliciter vincant; omnia verò contraria in Lucifero reperiantur, ut qui

simula-

simulato animo fallas & apparentes Voluptates & felicitatem promittit, ut aeternum suos milites perdat, & crudelissimum tormentis cruciet; ut adeo stultissimus merito sit futurus, qui post cognitās has fraudes ac odium adhuc eidem magis, quā Christo adhærere malit.

In Secunda parte ostendat, quemadmodum Diabolus potissimum ad oppugnandos homines sibi adversantes utitur gladio concupiscentiæ juxta illud S. Jacobi c. 4. *Vnde bella geritis in vobis? nonne hinc? ex concupiscentiis, quæ militiam in membris vestris;* Ita Christum suos Milites armare gladio S. Michaëlis, *quis ut DEVS?* Si enim hoc, ut oportet, nō fuerint, facile concupiscentiam superabunt, utpote scientes, quod omne id, quod Concupiscentia offert, in DEO velut fonte plenius purius, & constantius possideant.

Pro Epilogo hortetur, ut imaginentur sibi Christum illa Moyſis verba Exod. 32. dicere: *Si quis est Domini, iungatur mihi.* Sed & gladium dictum illis Jeremiæ 2. Mach. 15. verbis offerre: *Accipe Sanctum gladium, munus à DEO, in quo deicies Adversarios Populi mei Israël.* Credant subinde Classicum sibi cantari à S. Chrysostomo his verbis: *Exerces vires, fortiter dimica, atrociter in pralio concerta. Considera pactum, attende conditionem, militiam nosce, Pactum, quod spondisti: conditionem, quā accessisti: Militiam, cui nomen dedisti.* Alloquantur proinde, & excitent se mutuò illis pī Ascetæ verbis l. 3. de imit. Christi c. 56. *Eia Fratres, pergamus simul. IESVS erit nobiscum. Erit Adiutor noster, qui est Dux noster & Præcessor, En Rex noster ingreditur ante nos, qui pugnabit pro nobis. Sequamur viriliter, nemo metuet terrores; simus parati mori fortiter in bello, nec inferamus timorem gloria nostræ, ut fugiamus à Cruce.*

Conceptus Quintus.

Non minori etiam Auditorum fructu & solatio posset dicere Concionator, omnes quidem apparitiones Christi fuisse valdè consolatorias, sed nullam magis quā illam, quā factam in medio dixit illis: *Pax vobis;* quid enim pace jucundius & utilius excogitari potest? Ut ergo hoc solatio etiam Auditores frui queant, dicat Concionator, se ovum Paschale oblaturum, in quo Christus in ultimo convivio sedens, & Discipulis

pulis corpus suum præbens ex una parte, ex altera verò parte hæc verba: *Pax vobis*: per coronam Oleaceam inclusa represententur; ostensurum proinde, cur hoc tempore pacem optare & servare debeant. Deinde, quomodo eam conservare possint.

Pro prima ergo parte narret in primis, quod de Romanis Ethnicis Valerius Magnus l. 2. c. 1. scribit in hæc verba: *Convivium Solemne Maiores instituerunt, idque Charistia appellaverunt, cui præter Cognatos & Affines nemo interponebatur; ut si qua inter necessarias Personas querela esset orta, apud sacra mensa & inter hilaritatem animorum, fautoribus Concordiæ adhibitis, tollerentur.* Inferat subinde hoc multò magis fieri oportere in hoc convivio; & cum nulli sint magis nobis cognati & affines, quàm DEUS, Proximus, & nos ipsi, idcirco merito nunc cum his pacem renovari, illudque Barnagosij, Regis Abyssinorum Ducis dictum repeti: *Quam pacem IESVS Christus generis humani Redemptor Discipulis reliquit, eandem esto inter nos, qui eiusdem profiteamur cultum & fidem.* Hinc primorum Christianorum erat cor unum & anima una, quia quotidie hoc convivio reficiebantur Act. 6.

Pro secunda parte ad conservandam hanc pacem dicat, Christum illis quasi S. Pauli verbis Philipp. 2. nos alloqui, mediūque simul ad servandam pacem offerre: *Si qua Consolatio, si quod solatium caritatis, si qua Societas Spiritus, si qua viscera miserationis, implete gaudium meum, ut idem Sapiatis, eandem charitatem habentes, unanimes, id ipsum sentientes, nihil per contentionem, neque per inanem gloriam, sed in humilitate superiores sibi invicem arbitantes: non quæ sua sunt, singuli considerantes, sed quæ aliorum.* Verè enim meum ac tuum innumera gignit bella, teste S. Chrysostomo, hæc ergo radix tollatur per concupiscentiæ in ordinatæ expugnationem, & firma inter omnes pax persistet.

Pro Epilogo hortetur illos ad hanc pacem illis S. Davidis verbis Pl. 33. *Quis est homo, qui vult vitam, diligit dies videre bonos? declina à malo, & fac bonum. Inquire pacem, & persequere eam.* Eam sanè se ex corde optare, atque adeò dicere cum S. Paulo 2. Cor. 13. *De cætero, Fratres, gaudete; perfecti estote, exhortamini, idem Sapite pacem habete, & DEVS pacis & dilectionis erit vobiscum.* Pax (ergo) DEI, quæ exuperat omnem

mnem sensum, custodias corda vestra & intelligentias vestras in Christo IESU.

Conceptus Sextus.

Poterit non incommode etiam ipse Christus ovo rubro comparari, & Auditoribus offerri, tum ut ipsum Christum magis æstimare; tum ut eidem similes esse studeant in vita, si similes esse in gloria cupiunt.

Primò itaque ostendat, quàm convenienter per omnino-nes Christi potiores partes repræsententur, nam per testam fragilem simul & tandidam mortale & purissimum, Virgineumque Christi corpus indicatur; per albam eandem candissimum purissima Christi anima; per rotundum & aureum vitellum Divinitas undequaque perfectissima; per rubrum denique colorem ovi Sanctissima Passio Christi (de qua Isaias c. 63. locutus est, dum dixit: *Quare rubrum est indumentum tuum, & vestimenta tua sicut calcantium in torculari?*) repræsentatur. Quemadmodum autem ut ex ovo pullus prodeat, illud vel à calore Marris, vel (ut in Ægypto fieri consuevit) Fornacis foveri & excoqui debet, & tum dum testâ contractâ pullus egreditur; ita, ut Anima Christi glorificata exire, cælósque ascendere posset, prius eandem calore vivificæ charitatis excoqui oportebat, id quod per passionem abunde præstitum est; quæ omnia paulò fufius explicari possunt.

Pro secunda parte ostendat, quomodo quivis Christianus animam suam velut vitellum in corpore suo velut fragili testa circumferat, eâ intentione, ut pullus aliquando Christo similis prodeat; huc enim tanta eorum, quorum curæ commissi sumus, sollicitudo tendit: hinc de nobis illa S. Pauli Gal. 4. verba usurpant: *Filioli mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis.* Itaque non solum nostrorum efformationi directionique subijcere, sed ultro etiam ex nostra parte cooperari debemus, ut Christo quàm simillimi in vita moribusque efficiamur; sed & patienter ad illius exemplum testam hanc mortalis corporis per morbos mortemque confringi patiamur, ut tandem cum illo feliciter exire, & ad cælestem patriam evolare possimus. In quibus autem potissimum ei similes effici debeamus, S. Paulus ad Philipp. 1. indi-

indicavit dicens: Exinanivit semetipsum formam servi accipiens Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis, propter quod & DEVS exaltavit illum &c.

§. II.

Quomodo Fabella Paschalis narrari possit.

Thema.

Surrexit, non est hic. Marc. 16.

Scopus.

Demonstranda vanitas omnium rerum extra DEVM.

Syllogismus principalis.

Omne id, quod invito homini eripi potest, vanum est; Sed omnia, quae extra DEVM sunt, invito homini eripi possunt; Ergo omnia extra DEVM vana sunt.

EXORDIUM.

Non dubito, quin Paschalem hodie pro more fabellam à me expectetis; quare ne desiderium Vestrum diutius suspendam, jam nunc incipiam fabellam vobis narrare tantò amceniorē & gratiorē, quantò aptior est ad doctrinam saluberrimam, Festisquē praesentibus perquam accommodatam inculcandam.

Narratio.

Euclyonem ajunt fuisse, qui, cum sonacitate sua ingentes opum thesauros coacervasset, miris angebatur sollicitudinibus, ubi tandem has opes securè asservare posset, sciebat nempe malè paratè malè plerumque dilabi: Sciebat infidam esse Domesticorum custodiam, maximè ubi de proprio commodo agitur, Sciebat, nullam seram adeò firmam esse, quae cleptorum insidiantium astu ingenioque frangi & referari non queat. Quare cum omnia fraudibus & direptioni obnoxia videret, tandem consilium concepit, ejusmodi locum eligendi, qui vel minimam etiam latentis thesauri suspicionem movere non posset. Habebat in sua domo sacellum parvum

parvum quidem, sed amabile, & devotioni fovendæ non parum opportunum. In eo, ut suo tempore pios aliquos affectus in se aliisque concitaret, sepulchrum fieri iusserat ad illius normam, in qua Servator noster per triduum defunctus jacuerat. Hunc ergo securissimum thesauro suo custodiendo locum rarus, cistam prægrandem sub eo abscondit, & nulla latentis thesauri suspicio cuiquam moveretur, hanc tulum sepulchro inscribi jubet: *Hic iacet Christus sepulchrum*. Et sanè videbatur thesaurus extra suspicionem positus, cum nemo sepulchrum illud utpote immobili loco affixum aut scrutaturus, aut intraturus crederetur. Verùm cum Familiorum quispiam sæpius Dominum, quàm alias conluere, Sacellum intrare, & semel etiam iterumque admotis auribus pecunias numerare advertisset, id, quod res erat, suspicatus Sacellum eo absente scrutari cœpit, nec difficulter latentem cistam invenit; inito ergo cum Sociis consilio, cum Dominus quondam longiori morbo affixus lecto teneretur, pecuniam reſerata cistâ exemit, tituloque sepulchri ablato, hanc substituit: *Surrexit, non est hic*: fugâque cum Sociis arrepta salutis suæ consuluit. Quantum verò postea Dominus ad Sacellum rediens ex lecto titulo, thesauroque amisso dolorem conceperit, facilius est conijcere, quàm verbis explicare.

Applicatio.

Atque ita quidem finxerunt nonnulli; verùm ego, dum vanas hominum occupationes, tristesque eorum exitus accuratius perpendo, non jam figmentum, sed veram historiam esse censeo. Quis enim non quotidie ferè quàm plurimos simili actu à Dæmone, Mundo, & carne, pessimis utique locis decipi, bonisque suis spoliari advertit? Unum duntaxat alterumque oculis subijcio. Quis unquam majores thesauros quàm ditissimus Salomon collegit? quis unquam divitiis affluxit ut ille? *coacervavi mihi*, inquit ipse Eccles. 2. *argentum & aurum, & substantias Regum & Provinciarum, & prægressus sum opibus omnes, qui ante me fuerunt in Ierusalem. Sapientia quoque perseveravit mecum, & cum illa omnia bona pariter venerunt, & innumerabilis honestas per manus meas. Et omnia, quæ desideraverunt oculi mei, non negavi eis.*

nec prohibui cor meum, quin omni voluptate frueretur, & oble-
 sceret se in his, quæ pradaraveram. An non huic cordi in-
 scribi poterat: Hic est felicitas sepulta? sic certe plerique;
 sic Regina Saba 3. Reg. 10 exclamans: Beati viri tui, &
 beati servi tui hi, qui stant coram te semper, & audiunt Sapien-
 tiam tuam: sic ipse Salomon crediderat dicens: Vadam, &
 assuam delicias, & fruam bonis. Sed audite, quàm splendide
 deceptus sit: Cumque me convertissem, inquit, ad universa o-
 pera, quæ fecerunt manus meæ, & ad labores, in quibus frustra
 sadaveram, vidi in omnibus vanitatem, & afflictionem, cordi-
 que adeò inscriptum est: Surrexit, non est hic. Aliud & re-
 centius exemplum à Cantipratano in lib. apum narrat his
 verbis: Propè nostra tempora fuit Mulier nobilissima Ma-
 ria Campaniæ Comitissa: hæc nupta nobilissimo Henrico
 Campaniæ Comiti, Filia fuit Ludovici Pij, & Soror Philippī
 Regum Francorum, quatuor Reges Fratres in Anglia habuit.
 Hæc multis annis mortuo Marito cum pomposissima ambi-
 tione circueiens & morientialem finem sortita est. Labora-
 vit enim in extremis, & Abbatem Persaniæ Sanctissimum &
 eloquentissimum virum migratura venire mandavit. Qui,
 ut venit, intromissus non est, & præ foribus expectavit; jam
 enim Comitissa decesserat, & distrahebantur à Militibus &
 Ministris suis utensilia, vasa aurea, & argenteæ vestes pretio-
 sæ, culcitraeque purpureæ, & ta nem linteamina ipsa cum
 peplis. Extremo unus ex Garfionibus, morâ nimia retarda-
 tus, lectum per cornua comprehendit, & resupinatum corpus
 emortuum, eminus, in stramenta devolvit. Moras autem
 Abbate cum tædio sustinente, quidam Nobilis ex circum-
 stantibus indignatus, offium infregit violenter, & virum Ve-
 nerabilem intro misit. Qui, cum introisset, & nobile illud
 corpus nobilissimæ Comitissæ nudum in stramento reperis-
 set, volente quodam ex Familia illud straminibus operire.
 Abbas exempli providus non sinebat, sed libera voce clama-
 bat: O vos omnes cernite pompam nobilissimæ Comitissæ
 Mariæ; videte, illud delicatissimum corpus quāto dedecore
 pudoris obvoluitur: videte, quid ei pro multiplici honore
 & gloria mundus exolvit. Ecce quā stulta illi Mundus
 commutatione conclusit. Huc usque Cantipratanus. An
 non hic iterum jure inscribi poterat: Surrexit felicitas, non
 est

est hic. Et si hi, qui tam copiosas divitias, honores, & voluptates possederant, non nisi vanitatem & afflictionem Spiritus in illis reppererunt, quomodo vos in minoribus longepibus, dignitatibus & voluptatibus aliud sperare poteritis? *Vt quid ergo, o Filii hominum, diligitis vanitatem, & quæritis mendacium?* & ut S. Anselmus loquitur, *quid vagatur, o anima, per multa, quærens bona corporis & anima? quærens bonum, in quo est omne bonum, & sufficit.* O utinam vel nos exclamaretis cum S. Davide Ps. 54, *Quis mihi dabit pennam, & volabo, & requiescam?* illius scilicet columbe, quæ Gen. 8. cum non invenisset, ubi pes eius requiesceret, reversa est ad Noë, qui idem ac requies significat, atque ad DEUM convenienter representat? Ita sanè exemplo suo docuit Magister Rolandus Cremonensis, uti in Viris Prædicatorum p. 4. c. 8. legitur, qui, cum in Festo quodam de Scario panno haberet novas & pretiosas vestes, & solemnibus repletis cum Sociis interfuisset, & totam illam diem in luctibus vanitatibus, & huiusmodi vana gloria transegisset, nocte se reversus tacite intra se dixit: ubi est festum, quod fecimus & tota lætitia illa, quò abiit? Videns ergo, quod omnis mundi lætitia citò transit, & ad dolorem convertitur, sequenti die Ordinem est ingressus, in quo multis annis delevit Domino, Sanctitate, famâ, scientiâ & doctrinâ præclarus Merito ergo exclamat & conqueritur de plerisque hominibus DEUS Deut. 32. *Gens absque consilio est, & sine prudentia. Utinam saperent, & intelligerent, ac novissima providerent.* Ergo de vobis quoque id aliquando queri possit, vos læpiores estote, & novissimam omnium terrenarum rerum vanitatem frequenter & accuratè perpendite. Mementote, quod S. Augustinus S. 30. de Sanctis dixit: *Scimus, Fratres, quod omnis homo gaudere desiderat, sed non omnes ibi quærunt gaudium, ubi oportet; nam cum ea diliguntur, quæ possunt cito voluntatem amittere, necesse est, ut pro iis miserrimè laboremus.* Hinc merito alibi hortatur: *Qui vult gaudere de se, tristis erit. Qui autem de DEO gaudere vult, semper gaudebit, quia DEUS sempiternus est.* Talis namque experietur id, quod Abba Deicola olim confessus est, qui, cum inter media etiam momenta lætissimum semper se ostenderet, causam lætitiæ rogatus dixit: DEUM meum nemo mihi eripere potest.

tis autem scire, quomodo DEUM retinere, & in eo gaudere possitis? audite iterum S. Augustinum in Epist. ad Macedon. dicentem: *Ad DEUM, qui ubique presens est, non pedibus licet ire, sed moribus; mores autem nostri non ex eo, quod quisque novit, sed quod diligit, diiudicari solent, nec faciunt bonos vel malos mores, nisi boni vel mali amores; opera ergo bona, seu actus virtutum, puta charitatis divinæ, religionis, obedientiæ, iustitiæ, patientiæ, perseverantiæ, & similia, hæ sunt veræ divitiæ, quæ ad omnia, præsertim autem ad æternam felicitatem comparandam sunt utiles: has solas nunquam contra voluntatem nostram amittere possumus: hinc tam sollicitè monet Servator Matth. 6. *Thesaurizate vobis thesauros in cælo, ubi neque arugo, neque tinea demolitur, & ubi fures non effodiunt, nec furantur.* Verè enim, ut Apoc. 14. DEUS scribi iussit, *beati mortui, qui in Domino moriuntur.* Amodo iam dicit Spiritus, *ut requiescant à laboribus suis; opera enim illorum sequuntur illos.**

Epilogus.

Ut ergo finem tandem faciam concioni, omnes vos cum Ecclesia illis S. Pauli Coloss. c. 3. verbis adhortor: *Si surrexistis cum Christo, quæ sursum sunt querite, ubi Christus est in dextera DEI sedens, quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram.* Si ergo hætenus felicitatem vestram in divitiis perituri posuistis, mementote semper, olim de illis dictum iri: *Surrexerunt, non sunt hic; ideoque veras & immortales divitiæ bonorum operum & virtutum, quæ invitis eripi non possunt, querite, & congregate.* Si hætenus felicitatem vestram in voluptatibus vanis posuistis, cogitate, de his quoque olim dictum iri: *Surrexerunt, non sunt hic, ideoque tales voluptates querite & gustate, quas semper & ubique habere possitis, quales sunt quæ ex DEO & bonis operibus, ex pura Conscientia hauriuntur.* Si denique felicitatem vestram in honoribus posuistis, cogitate, & hos vanos esse, brevique duraturos, atque adeò de illis quoque dictum iri: *Surrexerunt, non sunt hic: Tales ergo honores querite & affectate, qui ex vera & stabili radice, videlicet ex virtute oriuntur.* Verbo: id unum semper tenete, id unum sentite, id unum ore, opereque profitemini: *Vanitas vanitatum, & omnia*

Alii Conceptus Primus.

Ad hunc finem potest etiam servire fabula de Lupo, et à Rustico in ovili deprehensus, jamque fuste mactandus summis precibus vitæ gratiam exoravit, firmissimè promittens, se nunquam deinceps ultra quantitatem septem obolorum emendam vocaturum. Hæc ergo conditione dimissus paulo post, dum ad Silvam revertitur, vaccam præpinguem vitulo pariter bene impinguato in prato pascentem reperit. Quid ageret? ex una parte tam bona occasio pinguis epuli nunquam tam facillè reditura ad devorandam vaccam vitulumque invitabat; ex altera verò parte memoria promissi paulò antè Rustico facti à meditato facinore abstergebat. Ut ergo & occasionem tam optatam non negligenter, simul etiam fidem Rustico datam inviolatam servaret, hoc modo secum rationabatur: Promissi Rustico, me vocaturum quantitatem septem obolorum nunquam excessurum; hæc conditionem autem in devoranda hæc vaccâ, vituloque servare possum; nam vacca cum non adeò magna sit, vix majori, quàm quatuor obolorum pretio stabit; vitulus vero potest minor vaccâ, etsi bene impinguatus sit, vix tamen trium obolorum pretium excedit. Quare utrumque aggressus mactavit, & devoravit.

Ex hujus fabulæ occasione explicari possunt causæ, et post tot confessiones Paschales tam parva emendatio sequitur; dici namque potest, idem permultis, quod huic Lupo evenit, accidere. Deprehenduntur namque & ipsi à Confessario & DEO in gravibus criminibus, ob quæ mortem æternam promeriti fuissent, & quia emendationem pollicentur absolventur, & liberi dimittuntur; Sed vix tempore egrediuntur, & mox occasione oblata iterum in pericula se committunt, dicentes, Confessarium non occasiones, sed ipsa peccata prohibuisse; sicque dum pericula amant, pereunt in illis. Sed quæ horum causa? quia cum Lupo radicem, id est, concupiscentiam inordinatam nunquam deponere student, quod quamdiu non agunt, frustra seria emendatio speratur, nam Sapienter pius Aseeta l. 3. c. 27. dixit, *inuat non qualibet*

adepta vel multiplicata exterius, sed potius contempta & decisa ex corde radicitus. Munus parum locus, si deest Spiritus fervor, nec diuturnabit pax illa quaesita forinsecus, si vacat à fundamento status cordis, hoc est, nisi steteris in me, permutare te potes, sed non meliorare. Nam occasione orta & accepta invenies, quod fugisti & amplius. Tene ergo, inquit idem c. 32. tene breve & consummatum verbum, dimitte omnia, & invenies omnia. Relinque cupidinem, & invenies requiem; Quando celerius hoc agis, tanto melius habebis: & quando plenius & sincerius, tanto plius DEO placebis, & amplius lucraberis. Quae omnia facile possunt per particulares casus amplius diduci & amplificari.

Conceptus Secundus.

Perquam utilis etiam doctrinae occasionem sequens fabella offert. Hinnulus vivebat in silva, qui, cum frequenter sibi insidias à bestiis, canibus, Venatoribus paratas esse adverteret, ex quibus difficulter se per fugam eripuisset, per tæsus tandem tam inquietam, curisque repletam vitam statuit extra silvam asylum quærere. Egressus itaque è silva in gregem ovium in campo pabulantium incidit, quas cum quieret admodum pacificèque vivere, & insuper Pastoris canisque præsidio securas degere adverteret, ad Pastorem accessit, atque, ut se quoque ovibus suis accensere vellet, etiam atque etiam rogavit, velle se quoad omnia moribus & Genio ovium se accommodare. Cum ergo concessisset id Pastor, egressus cum ovibus ad Pascua, iterumque regressus ad ovile Hinnulus, magna sibi videbatur quiete felicitatèque frui. Sed cum post aliquot hebdomadas Sacrificuli quidam ovile ingressi oves quasdam abduxissent, quærénsque Hinnulus ex aliis ovibus, quo illæ ducerentur? intellexisset, eas ad Sacrificium, quo Diis immolentur, abduci, ingemuit enim verò, dixitque: Siccine & ovibus moriendum est? tamen præstat manere cum ovibus, & quamdiu vivere concessum est, cum tanta concordia ac quiete sub cura & tutela & Pastoris vivere, ac, ubi moriendum est, Diis Sacrificari, atque adeò tam honestà & laudabili morte vitam concludere, quam inter perpetuas rixas & insidias cum bestiis in Silva degere, eorumque vel canum dentibus lacerari, mortèque tam ignobili obire. Sic

dixit, ac tamdiu inter oves cum ingenti solatio vivere permittit, donec & ipse Diis immolatus parem, sicut in vita, ita & in morte sortem cum ovibus obijt.

Applicatio.

Ex occasione hujus fabellæ excitari Auditores ad pacem Christianam possunt, dicique, per Hinnulum illum quemvis hominem Christianum intelligi, qui aliquamdiu in mundo maligno velut silva deserta & infructifera inter hostias, id est, peccatores degens, advertit, in perpetuo vitæ æternæ simul & præsentis amittendæ periculose stare, multoque aliis tribulationibus obnoxium esse, uti pulchre per Asceta indicavit, dum l. 3. de Christi imit. c. 12. dixit: *putas, quod homines sæculi huius nihil vel parùm patiuntur nec hoc invenies, etiam si delicatissimos quaesieris. Sed habet inquis, multas delectationes, & proprias sequuntur voluptates, idèque parùm ponderant suas tribulationes. Esto ita sit, ut habeant, quidquid voluerint, sed quamdiu putas durabit? Eadem quemadmodum fumus deficient abundantes in sæculo, & non erit recordatio gaudiorum. Sed & cum adhuc vivunt, nonne amaritudine & tadio ac timore in eis quiescunt. Ex causa namque re, unde sibi delectationem concipiunt, inde dolorem nam frequenter recipiunt. Iuste illis fit, ut quia inordinata delectationes quarunt, & sequuntur, non sine confusione & amaritudine eas expleant. O quàm breves, quàm falsa, quàm inordinata & turpes omnes sunt! Hæc ergo considerans Christianus si mundum (mente saltem, implendo illud S. Pauli 1. Cor. 7. reliquum est, ut, qui utuntur hoc mundo, tanquam utantur) deserere, ovibusque, id est, justis & electis hominibus se associare statuat, videbit & hos absque tribulatione non vivere, cum scriptum sit act. 14. Quoniam per multas tribulationes oportet nos introire in regnum DEI; idèque Christus ipse velut caput Electorum de se Luc. 24. dixerit; alioquin hæc oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam. Unde denique resolvit se ad vitam Justorum vivendam, tribulationesque, quibus carere non possumus, æquo & alacriter, timore, amore DEI magis, & æternæ felicitatis consequendæ pœnæque temporalis expiandæ tolerare, quàm cum Peccatoribus easdem adversitates ex necessitate duntaxat, sine libere*

tio, sine fructu, sine spe præmij sustinere, & insuper æternas aliquando pœnas tolerare. Quæ omnia paulò fusiùs explicata non modicum Auditoribus solatium, roburque ad adversa, quibus plerique abundant, æquiori animo toleranda conciliabunt.

Conceptus Tertius.

Utilem etiam ad mores reformandos fabellam Æsopus, & ex eo Hermannus Hugo in piis desideriis lib. 2. de duobus Musculis, urbico & Silvestri seu Rustico narrat; quòd scilicet cum Musculus Urbicus Rusticum visitasset, & non nisi panem caseumque mucidum, veluti ruris delicias, oppositum cum fastidio gustasset, citò inde se proripiens Rusticum Musculum vicissim ad urbem invitavit, meliòri longè epulo delictis excipiendum. Cessit igitur invitationi Musculus Rusticus, & ubi Civitatem cum Socio attigit, in penum omni ciborum genere instructissimam ductus, in medio Paradiso se habitare, felicitatemque ipsam obtinuisse credebat; verùm cum paulò post felen insidiantem conspexisset, & vix in cavernulam cum Socio dilapsus vitam servasset, valedicens urbico musculo, tuas, inquit, tibi deinceps delicias tu habere, non invideo; malo equidem ego mucido meo pane caseoque cum securitate gaudioque victitare, quàm tuis deliciis cum tanto vitæ amittendæ periculo abundare.

Applicatio.

Hujus fabellæ occasione poterunt Conscientiæ malæ & bonæ fructus explicari, & per Urbicum quidem Murem Divites, Ambitiosi, Luxuriosi, aliique similes Peccatores intelligi, qui, licet sibi deliciis abundare videantur, perpetuis tamen conscientiæ stimulis fodiuntur, atque in vitæ beatitudinisque amittendæ certo periculo versantur, quæ omnia non possunt non insuavem & miseram eorum vitam efficere, id quod Dionysius Rex Syracusanus puchrè olim Damocli servo suo, practico exemplo ostendit; cum enim hic assiduò felicitatem Regis sui deprædicaret, Rex mensam omni ciborum genere, potuque suavissimo instructam apparari eique Damoclem in Regia sella aslidere, jussit, sed ita ut pendentem ex setâ equi nudum gladium, capiti que imminentem aspiceret

aspicere cogeretur; quem ubi Damocles conspexit, omnem ei ad regias epulas appetitum extinxit. Quare à Rege ad felicitatem regiam gustandam animatus respondit: & quomodo felicem me reputare possum, qui in tanto vitæ periculo me constitutum, gladiumque veritatis meo imminentem conspicio? atqui eandem inquit Rex, scito meæ felicitatis esse sortem. Abundo quidem & ego opibus, honoribus, Voluptatibus ac deliciis, sed dum imminentem vertici meo gladium Hostium, Æmulatorum, & ipsius vindictæ divinæ conspicio, omnis & illi deliciarum istarum appetitus & voluptas extinguitur. Ut adeò verè dixerit Thomas Kempensis l. 2. c. 4. & 6. *Mala conscientia semper timida est & inquieta. Et: Mali nunquam veram habent latitiam, nec internam sentium pacem, quia non est pax impiis, dicit Dominus. Et si dixerint: In pace sumus, non venient mala super nos, & qui nobis nocere audebit? ne credas eis, quoniam repente exorietur ira DEI, & in nihilum redigentur actus eorum, & cogitationes eorum peribunt. Verbo: si est alicubi tribulatio, & angustia, hoc melius novit mala conscientia.*

Per Rusticum murem intelligitur bonæ conscientie homo, qui mundum & mundanas delicias, animo solum contemnens, modicòque victu & amictu contentus id unum agit, ut per Mandatorum divinorum observationem, vitam Christiano homine dignam vivens, æternas verasque sibi delicias præparet. Quamquam etiam in hac vita ejusmodi homo suâ delectatione non careat: non enim est oblectamentum super cordis (non ullius peccatoris nos arguentis) gaudium. Et ut clariùs dixit Thomas Kemp. l. 2. c. 4. *Si est gaudium in mundo, hoc utique perfidet puri cordis homo.* Unde Salomon Prov. 15. dixit: *Secura mens quasi iuge convivium.* Rectè ergo talis homo concludit cum Rustico Musculo, illamque Salomonis sententiam Prov. 17. usurpari: *Melior est buccella sicca cum gaudio, quàm domus plena victimis cum iurgio.*

Conceptus Quartus.

Poterit etiam non inutiliter narrari Fabella seu Apologus olim Josaphato Regi à Barlamo narratus, uti in vita ipsius

c. 19. habetur; ubi ait, comprehensam aliquando ab Aucupe Philomela fuisse, quam cum ille mox jugulare veller, rogasse ipsam, ut hac vice liberam ipsam dimitteret, velle enim se illi ejusmodi præcepta tradere, quæ, si servaret, summam haud dubiè felicitatem esset consecuturus. Acceptâ ergo conditione, tria, inquit Philomela, servato in omni vita tua. Rem, quæ apprehendi nequit, apprehendere ne quærito: rem, quæ non est verosimilis, ne credito: rem perditam, quæ recuperari nequit, ne plangito. Dimissa igitur post has doctrinas datas avicula arbori insedit, Aucupemque sic affata est: Væ tibi, quantum bonum perdidisti! etenim gemmam in ventre fero. Ovo Struthionis magnitudine non imparem, quam si me occisâ exenisses, totâ vitâ tuâ beatus fores. Quo audito cum ille lamentari, aviculamque ad se iterum allicere inciperet, subridens illa, hem, inquit, quàm parùm doctrinas à me traditas observes, dum & credidisti, talem gemmam me in utero ferre, quod est incredibile: & demissam me de nò capere voluisti, quod facere nequis: & rem perditam, quam recuperare non potes, inutiliter planxisti.

Applicatio.

Ex hac fabella utilissimæ tres doctrinæ erui, ipsâque præcepta à Philomela data in hunc moralem sensum explicari possunt.

1. Rem, qua credibilis non est, ne credito: atque adeò, cum credibile non sit ullam rem creatam satiare posse appetitum cordis & animæ tuæ (hac enim, teste S. Bernardo, ad imaginem DEI facta, ceteris rebus occupari potest, repleti non potest; capacem enim DEI, quidquid DEO minus est, replere non potest) noli id credere, sed, ut monet pius Asceta l. 2. c. 5. nil magnum, nil altum, nil gratum, nil acceptum tibi sit, nisi parè DEVS aut de DEO sit. Totum vanum existima, quidquid consolationis occurrit de creatura solus DEVS æternus & immensus, implens omnia, solatium anima, & vera cordis lætitia. Dic ergo cum S. David Ps. 36. animæ tuæ: Delectare in Domino, & dabit tibi petitiones cordis tui.

2. Rem, qua apprehendi nequit, noli velle apprehendere: atque adeò cum in hac vita nemo unquam immunitatem à tribulationibus habuerit, nec habere possit (cum omnes oporteat

teat per multas tribulationes introire in regnum DEI) nolite eam velle acquirere, sed potiùs illa tibi Authoris pij verba l. 2. c. 12. applica: *Credis tu evadere, quod nullus mortalium potuit praterire? quis Sanctorum in mundo sine tribulatione fuit? nec enim IESVS Christus Dominus noster unâ horâ sine dolore passionis fuit, quamdiu vixit. Oportebat, ait, pati Crucis, & resurgere à mortuis, & ita intrare in gloriam suam. Et quomodo tu aliam viam quæris, quàm hanc regiam viam, quæ est via crucis? Erras, erras, si aliud quæris, quàm pati tribulationes; quia tota vita ista mortalis plena est miseriis, & circumsignata crucibus. Pone te ergo sicut bonus & fidelis servus Christi ad portandam viriliter Crucem Domini tui, pro te ex amore crucifixi. Calicem Domini affectanter bibe, si amicus eius es, & partem cum eo habere desideras.*

3. Rem, qua recuperari nequit, ne plangito; hinc enim tempus præteritum reparari non potest (volat enim irrevocabile tempus; & ut quidam cecinit:

Damna fleo rerum, sed non fleo damna dierum,

Rex poterit rebus succurrere, nemo diebus.)

imprudenter facit, qui illius amissionem immodicè plangit, sed potiùs exemplum Apostoli sequi debet Philip. 3. *qua quædam retrò sunt obliuiscens, ad ea verò, quæ sunt priora, stridentis seipsum.* Aut certè ejusdem consilium servare dicentis Eph. 5. *Videte, Fratres, quomodo cautè ambuletis, non quasi insipientes, sed ut sapientes redimentes tempus, quoniam dies mali sunt.* Redimet autem præteritum etiam tempus quisquis ex ejus amissione occasionem sumserit, postea tempus accuratiùs observandi, & singulari fervore, quem alioqui fortè non suscepisset, sua opera facere studuerit.

Conceptus Quinus.

Poterit etiam narrari cum fructu fabella seu Apologus, quem Jacobus Bidermannus in suis Acroamatib. act. 2. narrat, quòd scilicet cum Draco quidam Speluncam subijisset, & Rusticus saxum eidem objecisset, ille summis precibus Ratiocum, ut saxum removeret, institerit, & verò etiam periculis, postquam mercedem, quam Mundus benefactoribus dare consuevit, se quoque daturum promisit. Dimissus ergo cum Rusticum occidere vellet, hanc esse Mundi mercedem pro-

promissam asserens, ut benefacta malefactis rependantur; Rusticus autem hoc esse contra fidem datam contenderet, tandem unanimiter statuunt Mundum perambulare, & quæ merces ab eo dari consueverit, apertius indagare. Dum ergo progrediuntur, in strigosum equum incidunt, quem, dum interrogant, quid isthic agat? respondit is, se post diuturnam & fidelem operam Domino præstitam tandem domo expulsum, nunc Excoriatorem & mortem expectare. Ab hoc digressi paulò post canem aspiciunt fune ex arbore suspensum, & seminecatum, quem quærentes, ob quam causam hic suspensus esset, respondentem audiverunt, hanc esse mercedem, quam Dominus ingratus ob fidelissimum servitium annis sat multis præstitum tandem obtulisset. Jam altero ergo teste convictus Rusticus cum ad tertium appellaret, tandem in vulpeculam incidit, quæ intellectâ lite arbitrum agere, sententiâque pronunciare iussa, seducit Rusticum, & liberationem occultè spondet, si dimidium gallinarum, quas domi in corte aleret, in grati animi argumentum promitteret. Annuente illo, ad Draconem conversa ait, se justum iudicium ferre non posse, nisi locum, in quo Draco latuisset, inspiceret. Ingressus ergo iterum in cavernam Draco, monente Rusticum vulpecula, subito iterum per saxum advolutum includitur, frustra que liberationis beneficium exposcit. Dum verò postea & ipsa vulpes cum Rustico ad domum illius properat, & promissas gallinas expectat, suasu uxoris, fuste ab eo occiditur, suâque morte confirmat, quæ merces à Mundi huius Amatoribus aut Cultoribus offeratur. Quæ omnia fassius adud Bidermannum narrata videri possunt.

Applicatio.

Ex hac Fabula, pulchra desumi potest occasio, simul & beneficium Redemptionis, & hominum ingratos animos explicandi.

1. Ergo ostendatur, quâ ratione etiam humanum genus in antro seu Limbi, seu Purgatorij fuerit inclusum, grandi saxo peccati originalis obvoluto firmatum. Et quomodo Christus ad preces tam ardentes, quibus assiduò clamabatur: *Rorate cali desuper, & nubes pluant iustum: aperiatur terra, & germinet Salvatorem*: per SS. Passionem suam hoc saxum a-

move-

moverit, genusque humanum liberarit, beneficio tantò majori, quantò majorem laborem & dolores in eodem peccato removendo fuerat perpeffus.

2. Demonstret, quas gratias ipsi referat humanum genus; quòd iterum eundem crucifigat, & morte gravissima & turpissima, nempe peccati actualis mortalis ipsum occidere non vereatur; id quod quotidianà experientià tot Hominum accepti beneficii immemorum, iterumque post Confessionem statim peccantium probari potest.

3. Ostendat, quam gravis sit hæc accepti beneficii oblitio, quàmque merito vereri ejusmodi homines possint, ne ad morem hujus Draconis in eodem iterum antro, ex quo liberari fuerunt, recludantur, & æternis suppliciis ingrati animi crimen luant.

Conceptus Sextus.

Narrari item potest, quod Gottschalcus Ordinis Erem. s. Augustini f. 100. & ex eo Jo. Major in Spec. Exempl. tit. 1. dic. temer. ex. 1. narrat in hæc verba: Paterfamilias quidam Asino insidens foras cum Filio ibat, Filius vero pedester ambulabat. Occurrit eis una caterva hominum pergrivantium, murmurantium, & dicentium: Quomodo ille inveteratus malorum dierum equitat in asino, & permittit illum Juvenem fatigari? Quod audiens Pater (sicut vir erat, qui hominum vana dicteria semper vitare cupiebat) Filio suo dixit: Fili, hominibus non placet, quòd Asino insideam, tu ergo eum ascendere debes. Quod jussu Patris Filius fecit. At eis occurrit alia caterva hominum etiam murmurantium & dicentium: Ecce qualiter Juvenis iste Asino supersedit, & permittit illum senem pedestrem ire. Quod etiam Filius (Patri in eo similis) intelligens Patri suo dixit: Pater, neque eis placet, quòd ego Asino insideam. Præstare igitur videtur, ut uterque insideat; quo facto, ut priùs, occurrit multitudo hominum dicentium, eos asinum obruere, eosque merito pudere debere. At ubi hoc rursus animadvertissent, decernunt, ut uterque ex asino descendat; quo facto nihilominus occurrit turba alia, eosque graviter imprudentia & stultitia arguit, quòd nimirum asinum vacuum ire sinerent, cum tamen ipsi itineris laboribus non parum defatigarentur.

tui, à quibus facile per asinum liberari possent. Pater autem tam varias hominum sententias expertus, ultimum tentare satius esse duxit, ut scilicet ligatis pedibus anterioribus & posterioribus asini, & pertica per eos ducta, asinum ipsimet portarent, quod etiam fecerunt, quibus etiam obviam facta est cachinnantium hominum multitudo inquentium: Quàm hi delirant, cum namque ab asino portari deberent, ipsimet eum portant. Tunc gnato Parens dixit: Omnibus placere laud possumus: faciamus, quod placet nobis, & non citemus. Hucusque Gortischalcus.

 Applicatio.

Ex hac fabula occasionem sumat indicandi potiore rationem, cur tam multi tam parum in perfectione Christiana proficiant, nimirum quia respectus humanos nimium attendunt, illudque: Quid dicent homines? nimis invalescere sinunt, id quod inductione variorum exemplorum facile ostendi potest. Quapropter ostendenda illis inprimis est, impossibilitas placendi omnibus hominibus, cum etiam Christus & S. Paulus omnibus omnia facti, hominum de se sinistra iudicia evitare non potuerit. 1. Pariter ostendenda erunt damna, quæ ille incurrit, qui omnibus placere cupit, nimirum ut, dum tam varias Ideas sibi proponit, & imitari conatur, deforme monstrum producat; id quod ingeniosè Polycletes Sculptor quondam ostendit, dum imaginem à se pulcherriam ad regulas artis depictam à variis reprehendi advertens, aliam huic penitus similem pinxit, & ante domum velut exiccandam exposuit. In qua cum iterum nunc longitudinem, nunc breviter nunciam, nunc aliud carpi audiret, digressis illis, qui carpebant, membrum quodvis, prout illi depingendum censebant, emendavit & efformavit, cum autem ob summam membrorum omnium difformissima imago & turpissima prodijisset, imaginem suam priorem juxta hanc statuit, dixitque accurrentibus: En cives, quale opus efficiatur, si vestra in pingendo iudicia attendam: quàm autem perfectum & elegans sit opus, quod à me secundum artis meæ regulas est elaboratum. 3. Hortetur, ut deinceps soli DEO placere satagant, utpote cui placere facillimum (ut qui non opus, sed animum attendit) utilissimum (cum majus ille præ-

præmium offerat, quàm ab ullo hominum sperari possit) & honestissimum est (cùm solum ipsius iudicium omnium hominum collectivè sumptorum iudicio longissimè sit anteponendum.

Conceptus Septimus.

Denique potest etiam narrari Fabella de Sartore illo, qui quondam summo mane, cum maxima formidine, & omnium membrorum insolito tremore ad Confessarium accurrit, atque, ut Confessionem suam excipere veller, rogavit. Quam cùm absolvisset, quæsi vit Confessarius, quæ causa tanti timoris, & acceleratæ Confessionis foret, cui Sartor respondit, visum sibi in somno atrocissimum & nigerrimum Dæmonem fuisse, qui assiduò vexillum aliquod super caput suum velut triumphans rotârat. Quo audito, ulterius quæsi vit Confessarius, an non advertisset, quâ ex materia vexillum illud fuisset confectum? adverti utique, inquit Sartor, ex meris fragmentis, quæ variis furtis subduxeram, fuisse confarctum. Cui Confessarius: facile ergo nunc apparet causa hujus triumphis hostilis, & tui tremoris. Voluit nempe ostendere, per hæc furta te ab eo devictum. Rectè ergo egisti, hæc peccata tua confitendo, teque iterum Hostis potestati eripiendo. Deinceps tamen sedulò caveto, ne furta hæc repetas, atque hoc tantò facilius, certiusque observes, Puero tuo præcipi, ut, quoties deinceps materiam pro vestibus scindis & præparas, aures tuas vellicet, clametque: *Magister, memento vexilli*. Promisit hoc se facturum Sartor, & verò etiam aliquoties hoc medium sibi valde profuisse expertus est ad manus ab ejusmodi furtis continendas. Verùm cùm aliquando materiam quandam auream & valde pretiosam scinderet, & periculum advertens, semel iterumque altiori voce clamaret: *Magister, memento vexilli*: respondit tandem cum indignatione Sartor: Cessa nunc clamare; neque enim aurea in illo vexillo fragmenta à me conspecta sunt. Sicque manus suas iterum fragmentorum hujusmodi subtractione commulavit.

Applicatio.

Ex hac fabella occasionem sumere potest Concinator duplex.

duplicem doctrinam proponendi Auditoribus. 1. Quantum triumphum de Peccatore, jubilumque celebret Dæmon, si fortè eum per assensum in peccatum in suam redegerit potestatem. Quòdque hujus triumphii, & vexilli, quod supra Peccatorem rotat, materia ab ipsomet Peccatore offeratur. Cum ergo jam nunc iterum per Confessionem ab hoc vexillo se subdlexerint, quàm æquum sit, ut ipsi etiam sibi verba illa: *Memento vexilli*: in omni occasione peccandi occinant, atque hoc freno à relapsu in peccatum contineant. Quem in finem proderit, accuratè aliquando ponderare, quàm durum & turpe sit sub hoc vexillo Diaboli militare, ubi pro honore summa infamia, pro solatio summi dolores, pro spoliis summa paupertas, pro præmio summi cruciatus acquiruntur.

2. Ostendat, quantò satius sit sub Christi vexillo militare, ut qui & dignitate, & sanctitate, & felicitate, & liberalitate, quàm suos Milites fovet ac recreat, infinities Luciferum excedit: qui integrum, idque felicissimum regnum suis Militibus in præmium pollicetur: qui ipse exemplo præit, & ad prælia Domini pugnanda quàm verbis, quàm factis roborat: qui ad jugum suum suave & onus leve tam amicè invitat. Excitentur proinde Auditores, ut, quandoquidem hoc tempore post factam confessionem deserto Luciferi vexillo ad ipsius Christi vexillum iterum confugerunt, deinceps, quoties occasio peccandi se offert, semper hujus vexilli memoriam reficiant, sibi que dicant: *Memento vexilli Christi*, nam, ut S. Cyprianus de duplici Martyrio ait, *huius militiam professus es ad salutare lavacrum, huic dedisti nomen, huius Sacramentis initiatus es, accepisti donativum & pignus Spiritus, ne quid dubitares de promisso stipendio, simulque Diabolo denuntiasti perpetuas inimicitias, renuntiasti omnibus illius pompis ac voluptatibus, exsufflasti, exsibilasti, iurasti in verba Redemptoris. Et nunc tam vili mercedula sollicitatus, sponte defecis ad eum, à cuius tyrannide te Christus suo sanguine redemit, cuius iam totus es factus?*

CAPUT IX.

DE PRAXI CONCIONES DE PASSIONE DOMINI HABENDI.

§.I. Quid